

Bilag 2

Sammenslutningen af sønderjyske menighedsråd.

Vi ønsker, at det nye forslag til lov om udstykning af de sønderjyske præstegårdsjorder affattes således, at hovedprincippet i § 2 i lov af 30. juni 1922 om indførelse af dansk kirkelovgivning i de sønderjyske landsdele bibeholdes.

Det hedder heri: „Lov om afhændelse af de til præsteembederne henlagte jorder til oprettelse af husmandsbrug af 4. oktober 1919 bringes til anvendelse med de lømpelser, der følger af, at disse jorder ejes af præsteembederne, således at overdragelse af jorderne finder sted med arvelig og fri afhændelig brugsret. Det beløb, der skal danne grundlaget for den årlige afgift, fastsættes første gang ved *frivillig overenskomst* mellem parterne. Ved hver følgende almindelig vurdering til ejendomsskyld foretager vurderingsrådet en vurdering af jorden. Ved den anden af disse vurderinger og hver følgende sådan forhøjes eller nedsættes det ved frivillig overenskomst fastsatte grundbeløb i samme forhold, som den pågældende lods jordværdi er forhøjet eller nedsat.“

Dermed er sagt, at vurderingen til grundskyld ikke kan anvendes som værdimåler, idet handelsværdien i dag ligger ca. $2\frac{1}{2}$ gange grundværdiansættelsen, og en afståelse ved *frivillig overenskomst* mellem parterne vil kun kunne opnås, når dagsprisen findes.

Derfor mener vi, at det vil være formålstjenligt, at det i lovforslagets § 2 nævnte udvalg — foruden at have sin opmærksomhed henvendt på muligheden af at gennemføre mageskifter, foretage undersøgelser og optage forhandlinger — tillige får bemyndigelse til, hvor enighed mellem parterne ikke kan opnås, at fastsætte overdragelsessummen, der efter bedste skøn bør være lig jordens værdi i handel og vandel.

Vi ønsker, at afståelsessummen ikke udbetales kontant, men, jfr. lov om husmandsbrug af 4. oktober 1919 og det citerede afsnit af loven af 1922, indføres i tingbogen som en uopsigelig 1. prioritet i de afståede arealer, hvadenten de udstykkes til tillægsparceller eller som hele brug, og beløbet forrentes af den pågældende ejer med halvårlig rente på 2 pct. til det pågældende menighedsråds præstelønningskasse.

Det er vort bestemte indtryk, at kun ganske få menighedsråd ønsker at opføre avlsbygninger og forpagterboliger på nærværende tidspunkt, og vi finder, at det både samfundsmæssigt og økonomisk set er heldigt, at der netop inde i eller i umiddelbar nærhed af landsbyerne — hvor bygningerne nærmest vil blive opført — findes arealer, som kan være værdifulde ved bortforpagtning til mindre jordbrugere. Derfor må menighedsrådene være fuldstændig frit stillet med hensyn til udnyttelsen af de 15 ha, om de vil opføre bygninger eller som hidtil bortforpagte jorderne uden bygninger.

Vi tillader os at foreslå, at det i lovforslagets § 1 foreslåede beløb *ikke* anvendes som tilskud til sognemenighederne, dels fordi det er os imod at modtage tilskud, og dels fordi vi finder, at de foreslåede tilskud i praksis vil komme til at virke uretfærdigt derved, at menighedsråd, der ikke ønsker at bygge, kun får et meget lille og tidsbegrænset tilskud. Derimod ser vi gerne, at dette beløb anvendes som tilskud til jorderhververne til udligning eller dækning af forskelsbeløbet mellem afståelsessummen og det beløb, man finder den nye ejer bør forrente, f. eks. grundskyldsværdien.

Dette kontante tilskud til køberen af jorden stilles til menighedsrådets disposition og skal anbringes i faste værdier, som må anerkendes af det i § 2 nævnte udvalg, eller indbetales til stiftsmidlerne på vedkommende menighedsråds konto og må være uopsigeligt; men renterne af den indestående kapital må udbetales årligt til det pågældende menighedsråds præstelønningskasse.